

Aan de staatssecretaris van Koninkrijksrelaties
en Digitalisering

Datum
20 januari 2023

Mw. A.C. van Huffelen
Postbus 20011
2500 EA DEN HAAG

Onderwerp
Reactie Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren

Geachte mevrouw van Huffelen,

Namens de leden van de VNG willen wij ten eerste uitspreken dat wij verheugd zijn over de publicatie van de Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren. Wij herkennen de programmalijnen en delen uw inzet om de mens, de samenleving en de publieke waarden centraal te zetten in de vormgeving van de digitale samenleving. Immers, onze samenleving is niet alleen meer fysiek van aard, maar steeds vaker ook digitaal. Die twee vormen lopen door elkaar, maar kennen niet dezelfde waarborgen en ondersteuning. Het helpt om prioriteiten te stellen bij de aanpak van opgaven en gerichte en gezamenlijke innovatie toe te passen. We hebben veel waardering voor de open wijze waarop de werkagenda tot stand is gekomen en de manier waarop ook gemeenten en de VNG daarbij zijn betrokken. Met deze werkagenda ligt er een goed fundament om de samenwerking tussen alle overheden met elkaar en met de maatschappelijke partijen de komende jaren verder te versterken. Om met elkaar te bouwen aan een sterk informatiefundament en een digitale samenleving waarin burgers elkaar en de overheid kunnen blijven vertrouwen.

Concretiseren agendapunten, met aandacht voor haalbaarheid en uitvoerbaarheid

Wij herkennen ons in de ambities en doelen uit de werkagenda. Gemeenten zijn een essentiële schakel om deze te bereiken en we zetten daarom graag het gesprek voort over de benodigde concrete activiteiten om die doelen te bereiken. Zij brengen hun ervaring en lopende activiteiten in, zoals de samenwerking op algoritmeregistratie, ethische kaders zoals Uthiek en data-oplossingen zoals de Digital Twins die u in Alkmaar heeft besproken. Begrijpelijkerwijs lopen de doelen, ambities en activiteiten in concreetheid uiteen; dat past bij een agenda die bestaande activiteiten versterkt en nieuwe introduceert. Ook zijn niet overal de randvoorwaarden om de ambities en doelen haalbaar en uitvoerbaar te maken al helemaal uitgewerkt en afgestemd. Daar ligt wat ons betreft de volgende stap, om als overheidspartners in een continu proces samen te prioriteren en te concretiseren richting haalbare en uitvoerbare doelen en acties, inclusief het zorgen voor voldoende financiële middelen.

In het bijzonder zien wij opgaven in de randvoorwaarden rondom de implementatie van een aantal digitaliseringswetten, zoals de Archiefwet 2021, de Wet open overheid (onderdeel informatiehuishouding en operationeel worden PLOOI), de Wet digitale overheid (met name besluit digitale toegankelijkheid) en de Wet modernisering elektronisch bestuur verkeer. Rondom vraagstukken als digitale veiligheid en de interbestuurlijke datastrategie is onderlinge afstemming en besluitvorming over prioritering en (financiële) randvoorwaarden eveneens van groot belang. De samenhang en gevolgen van Europese wetgeving inzake digitalisering vragen eveneens onze gezamenlijke aandacht, in de belangenbehartiging in Brussel en de doorvertaling naar concrete implementatie.

Verbinding op inhoud en in de governance

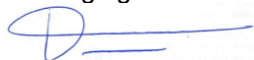
In de totstandkoming van de werkagenda hebben wij een bijzonder goede samenwerking ervaren, met gemeenten aan tafel als gelijkwaardig partner. Wij hebben er vertrouwen in dat wij deze samenwerking ook bij de verdere uitwerking en uitvoering van de werkagenda kunnen voorzetten. Als gemeenten bieden wij hierin onze expertise, praktijkervaring en mogelijkheid tot experiment aan. Net als ons vermogen tot krachtenbundeling en standaardisatie in uitvoering aan. Wij zijn ervaren in het organiseren van een gedeelde gemeentelijke inbreng, van grote tot kleine gemeenten, zodat resultaten bruikbaar zijn én draagvlak hebben in het gemeentelijke veld.

Een voorbeeld hiervan is de ontwikkeling van de Principes voor de Digitale Samenleving, die wij op onze Algemene Ledenvergadering van 2 december jl. in geactualiseerde vorm unaniem vaststelden. Gemeenten beschikken daarmee over kaders om ethiek en politiek een beslissende rol te laten spelen bij de inzet van digitalisering, met normen over bijvoorbeeld biometrische technologie en ambities voor algoritmeregistratie. Deze principes zijn de gemeentelijke inbreng voor de ambitie uit de werkagenda om te komen tot een interbestuurlijk gedeeld normenkader.

Daarbij vinden wij het van belang om ook in die samenwerking aandacht te hebben voor de verbinding tussen verschillende trajecten. Zowel tussen de verschillende sporen binnen de werkagenda als tussen de werkagenda en aanpalende thema's, zoals digitale economie en digitale samenleving. Die verbinding moeten we steeds opnieuw leggen, zowel op inhoud als in de manier waarop we samenwerken, overleggen en besluiten in verschillende ambtelijke en bestuurlijke gremia.

De Werkagenda Waardengedreven Digitaliseren is een mooie stap in de uitwerking van uw brief Hoofdlijnen Beleid Digitalisering, waarin wij ook al veel elementen van onze gemeentelijke agenda's terugzagen. Ook zijn wij content met de afspraak om elkaar regulier te spreken en met uw enthousiaste deelname aan onze reeks werkbezoeken aan gemeenten. Wij zien ernaar uit om in de komende jaren in gelijkwaardige samenwerking met alle overheden en maatschappelijke partners vorm te geven aan een digitale samenleving waarin iedereen met vertrouwen in elkaar kan meedoen.

Met vriendelijke groet,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. L.K. Geluk
Algemeen directeur